

СТАНОВИЩЕ

от проф. инж. Здравко Петров Аракчийски, доктор – НСА „В. Левски“

относно конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” в област на висшето образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност Театрознание и театрално изкуство (пантомима), публикуван в ДВ бр. 49 от 11. 06. 2021 г.

В обявения конкурс за “доцент” единствен кандидат е гл. ас. Маргарита Емилова Божилова-Андонова, доктор. При обявяване на конкурса са спазени всички изисквания на ЗВО и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“.

Маргарита Божилова е завършила Актьорско майсторство за драматичен театър във ВИТИЗ “Кръстьо Сарафов” през 1994 г. в класа на проф. Надежда Сейкова. Работила е като актриса в Пернишкия драматичен театър “Боян Дановски”, снимала се е в български и американски филмови продукции, в телевизионни предавания, новели и реклами. От 2009 г. е хоноруван преподавател в специалността Театър на движението - Пантомима и работи съвместно с класовете на доц. Александра Хонг и проф. д-р Александър Илиев. През 2010 г. и 2016 г. специализира съответно „Сценично движение“ и “Режисура за документален филм” в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”. През 2015 г. защитава докторска дисертация на тема: “Паралели между драматичния театър и театъра на движението на XXI век”. От 2016 г. е щатен преподавател в Театър на движението - Пантомима в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”. От 2019 г. е главен асистент.

Представените материали от гл. ас. Маргарита Божилова за участие в конкурса напълно отговарят на приетите в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ наукометрични изисквания. Тематиката на представените материали за рецензиране отговаря на номенклатурата на обявения конкурс.

Конкурсната художествено-творческата продукция на кандидата включва три авторски продукти. В тази област

творческите изяви на Маргарита Божилова се отличават с въздействаща и запомняща се изразност, като е очевиден нейния интерес към създаване на невербални филми – творчески да съчетава киноестетиката с естетиката на движението.

През 2016г. създава невербалния филм „Жената“, който е селектиран на 8 международни кино фестивала: „Златната Роза“-2016, България; SOSE International Film Festival - Content is Woman“, 2016г., Армения; Word of Women Film Fair Midle East - 2017, Дубай; Female Filmmakers Film Festival - 2017, САЩ, In kino veritas - 2017, България; So Independent Film Festival - 2017, България; Aesthetica short film festival - 2017, САЩ; Women’s Only Entertainment Film Festival - 2017, САЩ.

Получава наградата в раздела: Best New Media, на фестивала Women’s Only Entertainment Film Festival - 2017, САЩ .

В този късометражен филм Маргарита Божилова се опитва да намери синтез между невербалния театър и киното. „Жената“ може да се определи като невербален танцов филм, който разказва за пътя на жената към себе си. За лицата на любовта и намирането на изгубената женска самоличност. За знаците и стихииите в женската душа, които възвръщат живота и любовта.

Маргарита Божилова е сценарист, режисьор, изпълнител на главната женска роля и продуцент. Обича да открива жестовете и посланията, които заместват думите, да борави със символи и знаци. Харесва ѝ семиотиката и процеса на: как да създава знаци, които да заместват думите.

Нейният филм е включен в категорията българско експериментално кино, основано на танцово-изпълнителското изкуство.

„Българска мистерия“ е театрална постановка, чийто режисьор е Маргарита Божилова-Андонова.

Либретото е изградено върху основата на българския фолклор и разказва по нов начин легендата за вграждането на сянката на любимата в строеж, за да пребъде навеки.

Жанрово сюжетът е замислен като еkleктична структура между площадния фарс, религиозната мистерия и светското моралите. Представлението е изградено в ключа на пост

модернизма, където авторът умело борави с привичното смесване на стилове и изразни средства (пантомима, пластична изразност на тялото и жеста, народни танци, съвременни танцови техники, сценичен бой, мултимедия и театър на сенките).

С тази постановка кандидатът демонстрира своята склонност да изследва фолклора, защото там са корените и тези връзки, които влияят върху светоусещането за света и са кодирани във взаимоотношенията и начина на мислене на студентите. Тук много умело работи с пространствата на сцената и с творчески подход успява да съчетае естетиката на драматичния театър, с която тя е възпитана, с естетиката на движението т.е. съчетава практически изследванията от своята докторска теза: "Паралели между драматичния театър и театъра на движението на XXI век".

Филмът "Надежда" е филм за живота и творчеството на големия български режисьор и театрален педагог - проф. Надежда Сейкова, единствената жена ректор на НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов". Маргарита Божилова е сценарист, режисьор, водещ и продуцент на филма. Филм портрет на нейната учителка, изграден с много любов, естетическа наслада и с благодарност за пътя в живота и на сцената, който тя ѝ е дала. Показва ранимата и същевременно забележителна душа на своята учителка, творческия и житейския ѝ път. Показва един неин час със студентите. И ценностната система, от която се е ръководила в живота.

За конкурса кандидатът Маргарита Божилова представя информация за 1 книга, 3 статии в специализирани издания в областта на изкуствата, 4 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране.

Много приятно впечатление прави интелигентният и достъпен характер на изложената информация. Всъщност засегнатата тематика е изключително актуална, тъй като третира въпросите за непрестанното търсене на театрална форма, която да обединява в себе си тоталността на театъра като изкуство. Приложените публикации разкриват уменията на кандидата за критичен анализ и системен подход при решаване на предизвикателствата на новото време.

Приоритет в дейността на Маргарита Божилова е работата със студентите и тяхното реализиране. И в трите си авторски проекта тя е заложила на своята работа със студентите, като участва наравно с тях в "Жената". В това отношение трябва да се отбележи нейното непреодолимо желание да учи и да обучава. Провеждала е уъркшопи по пантомима и театър на движението във Варшавския Университет, "Школа Д. Д. Дадамяна" - гр. Москва и в България.

Заключение

Представените материали характеризират кандидата като професионалист с богат педагогически опит и широки научно-приложни интереси в тази специфична област на театралното изкуство. Художествено-творческите изяви и общата положителна оценка на нейната цялостна продукция ми дават основание с убеденост да предложа на уважаемото научно жури да присъди академичната длъжност „доцент“ на гл. ас. Маргарита Емилова Божилова-Андонова, доктор.

03.11.2021 г.

София

(проф. инж. Здравко Аракчийски, доктор)